

ERDÉLYI
MAGYAR
HÍR - VIVŐ

Nagy Szeben Szent András havának 18-kán.

1790.

N. Szeben.

Kolo'svárról egy Jó Barátunktól vettünk közelebről illy' tudósítást:

Egy hét alatt kettős öröme volt ezen Királyi Városnak; Első hogy Nemes Hazánk Fő Kormányozójának Mélt. Gróf Bánffy György Ur Ő Excellentiájának 31 - dik Octoberben olly végre, hogy itten a' Felsőges Királyi Gubernium Gyűlését tartsa, már valahára kívánt meg - érkezését meg - érte;

Második Öröme volt ezen November hó-
napjának 7 - dik Napján , mellyen ő Excellen-
tziája Kegyes rendeléséből Ezen Város innep-
lette Felsőges Urunk *Második Leopoldnak* Tsá-
szárságra lett Koronáztatását ; melly emlékezel-
tes Pompa e' következendöképpen ment véghez:
Tizenegyedfél óra - tájba Mél. Gróff Losontzi
Bánffy György Gubernator Ue ő Excellentiája
Uri Házához Seregesen meg - jelenvén a'
Méltóságos Fő Rendek, Tekintetes Nemes Vár-
megye , és Város Tilztyei, az egész Tanátsal,
a' Város Népe hozszú rendben állott, 11. óra-
kor ő Excellentiája vállogatott szépségű két Lo-
vú Hintójába az rendben állott Nép között e-
lőre meg - indúlt , követvén ő Excellentiáját
Hintókba Mélt. Gr. *Teleki Adám*, és Báro *Ke-
mény Simón* Urak ő Excellentiájok, 's hozszú
rendbe ment a' több Uraság, Városi fokaság,
seregenként el - lepvén minden felé a' Nép az
Utzákat. 'S midőn már közelgetett ő Excél-
lentiájának Hintója a' Királyi Akadémiai Tem-
plomhoz , ottan nagy örömmel fogadta a' Ta-
nító szép Ifjuság, ki emelvén ő Excellentiá-
ját a' Városnak két Fő és Király Biráji, az
Királyi Professzoroktól fel - kísértetett az Ifjuság
között az imádságra rendelt Hellybe ; a' többi
mindenféle Valláson lévő Uraságok , az Város
Eleje, köz Nép, Papokkal együtt meg - töltöt-
ték a' nagy Templomat, holott - is T. Mélt
Kánonok *Vizi Ur* el - énekelvén a' Sz. *Ambrus*
Enekét *Teged ISTEN ditsérünk* leg - ottan zen-
gett a' Templom az Musika szóval, és szóllot-
tak

tak az Vár-fokán 12. és meg-annyi a' Teme-
tő oldalán ki-ízegzetett Ágyuk, úgy hogy
szünet a' lokák nem lévén, 200. Ágyú Lövés-
nél több réterett, zengettek az fok Harang-
szótól az Város falai, és Házak kerületei; az
Isteni Szolgálat után, Ő Excellentiája a' Tem-
pomi közepin hasonló szép Rendel ki-
késértetett, Kit követett az Uraság, a' Nemes
Vármegeye, és Tanács 's a' Nagy lokaság; ezen
szép pompa majd egy óráig tartván, követte
élt ugyan Mélt. Gr. Gubernátor Ur Ő Excel-
lentiájánál tartatott Fényes Asztal, mellyet éke-
sített az ritka munkájú ezüst asztali készület, és
válogatott Méltóságos Személyek, Kiket vidá-
mitott az nyájos mulattságos beszéd, Magyar
mulika hangzattya, mulattatott pedig Asztal u-
tán, az Méltóságos Grófné Aszfzony Ő Excel-
lentiája maga mesterségesen vervén a' Clavicor-
diumát; holzizas volt a' mulattság az időre néz-
ve, mert majd éjfélkor széledtek-el a' kedves
Vendégek, de rövid volt az ártatlan nyájalság
az idő-töltésre nézve 's a' t.

Auszriai Belgium.

Az Hágában egybe gyülekezett Angliai,
Pruzfziai és Hollandiai Ministerek, kikre ma-
gok Udvaraiktól az a' Követség bizattatott,
hogy munkálkodják ha lehetséges szép módo-
kon a' Belgáknak le-tsendesítéleket és a' Fel-
séges Auszriai Ház szárnyai alá Fini engedel-
méliséggel lejendő vizliza térítéleket, el-nem
mu.

mulatták a' *Brüsseli* Gyűlés Küldettségének Gr. *Nassau Corroi* és *Leempoel* Uraknak olly' értelmű tudósítást által adni: hogy a' magok Tartományaiknak terjesztenék elejébe melly emberi természetet irtóztató légyen a' Vér-ontás akkor - is mikor az el-kerülhetetlen, annál inkább pedig mikor azt semmi közönséges okok meg nem menthetik. Igyekeznének azért a' magok Tartományokat a' Fegyver-nyúgovárra réá venni az alatt, míg az egyezésnek Pontyai ki-dolgoztatnak és a' Belgiumi Nemzet eleibe terjesztetnek.

A' Három egyesült Udvarok Követeinek ezen Munkásságokat és igyekezeteket melly háládatlanul fogadták a' Belgák és még most is midőn ellenek 30 egy néhány ezer Népünk érkezőleg vagyon melly meg-átalkodtak vakmerőségekben, meg-tettzik a' nevezett Követekhez tett válszokból melly - is a' Hollandiai Ujságok szerént a' nevezetesebb ki-fejezésekre nézve abból áll:

Gróff *Nassau* közölvén a' Mi Gyűlésünkkel azon Jelentést, mellyet Excellentjátok Nékie és van *Leempoel* Urak által adtanak; és azt megfontolván olly' figyelemteltséggel a' millyent ezen dolog magában érdemel, nagy háládatossággal vézti ezen Gyűlés a' három edgyesült Hatalmaságoknak azon foglalatosságokat mellyet a' Vér-ontásnak el-távoztatására, és a' békelségnek 's tsendelségnek helyre állittására fordítani méltóztatnak.

Az egyesült Belgiumi Tartományok a' Há-
 rom egyesült Hatalomságok közben jarásának
 és segedelmének annál kívánatosabb és jobb vé-
 git reménlik, minthogy ennek folytatása olly'
 Ministerekre vagyon bizattatva, kiknek mind
 höltseiségek mind igaságok közönségefen esné-
 retes, és mivel a' magában leg-nagyobb el-
 lenkező dolog az, hogy a' mi Tartományaink
 a' fegyver ki-vonásra el-tökélvén magokat,
 még-is az el-vifelhettelen szolgálatnak alája ad-
 ják magokat.

Magok Excellentiátok és azoknak Udvarai
 a' kik a' mi Tartományainkal szomszédosok Bi-
 zonyosságaiak minékünk, millyen tisztelettel, mely
 türelemmel és melly áthatatósággal kérték a'
 Belgiumi Státusok, Vallásoknak, Törvényeik-
 nek homálly nélkül való Privilegiumaiknak meg-
 tartásokat. De meg-indulás és tsudálkozás nél-
 kül nem szemlélhetik, melly meg- vetéssel és
 minémü válaszokkal adattanak vizsza a' leg fun-
 damentumofabb fel-adásaik

Ezeket és többeket olly'
 szabadon irnak a' Belgák, a' mint éppen nem
 illenék. Utólyára azzal fejezik-bé felelettyeket
 hogy a' Fegyver nyúgovásnak fok roszíz kö-
 vetkezése lévén, ugymint a' Nép között a' Ha-
 di gyakorlásnak meg-szánése; a' következő álla-
 potnak bizonytalansága miatt a' bátorságnak meg-
 gyengülése, az alatt minden tsábitóknak a' Nép
 között szabados járása 's a' t. tellyességgel ok
 a' fegyver nyúgovásra réa nem léphetnek, és
 egyéb.

egyébként is semmi bizonyos meg-határozásra nem mehetnek, valameddig a közben járó Hatalomságoknak szándékok és azok a módok tudva nem léznek, mellyek szerént a szabadságnak és a Vallásnak meg-tartását a fegyver meg-ízülésével meg-egyeztetni lehessen.

A' Közben járó Ministerek nem halasztották magok Felelettyeket Iokára, hanem Octolernek 5-dik Nappján a' Követeknek illy' értelmű feleletet adtanak: Igen sajnálva tapasztaljuk hogy azok kik Kegyelmeteket küldötték, a' mi jó Tanácsunkat és igyekezetünket a' mennyiben magoktól függen használókra nem fordították, el-kerülvén a' további Vértontást, mellyet mi irtózással nézünk, annál inkább a' midőn az haszontalanul öntetik, és a' dolognak természete szerint békélhetetlen gyűlöiséget okoz, clyat tudni-illik, melly a' Népek mindenkéveszedelmes. Azonban az idő haladékot melly által gátoltatunk sajnálván, el-nem múlatunk semmit, valamit tsak a' szomorú következtések el-fordítására eszközölhetünk, haszonra fordítván a' mennyiben lehet a' Kegyelmetek válaszfát, ámbár az nem igen szándékunk szerint való légyen-is.

El-hívszük azokkal edgyütt kik Kegyelmeteket ide küldették, hogy ha a' Belgiumi Statutok bizonyosokká tehetnék a' Nevezet azon módokról, mellyek szerint a' Vallásnak és szabadságnak meg-tartatását a' Fegyver nyúgovással

fal meg-egyeztethetnék, sokkal könnyebben
 rá vennék magokat, hogy mind azon kétsze-
 geskedéseket elméjéből ki-vennék akár helye-
 sek légyenek akár nem, valamellyek a' mi szán-
 dékunknak tellyeledéfit hátráltatják.

Ezt abba hagyván, igyekezünk az útát ar-
 ra a' tzelra könnyíteni, hogy ebben a' részben,
 a' dolgot magához a' Nemzethez apellálják, és
 ehhez képest fogjuk mi magunkat ki-magyaráz-
 ni ezen mostani Válaszunkban. De fel-tévén
 előre azt, hogy Kegyelmetek ezen Válaszunkat
 haszonra fordították, szükségesképpen mostani
 Jelentésünket egybe kell kötni a' mi előbbi Tu-
 dósítatunkal, és Kegyelmeteknek arra tett Vá-
 lalázatokkal.

Ambátor pedig Mi Ministeri hivatalból Ke-
 gyelmetekkel nem levelezhetünk, mivel ez iránt
 magunk Udvarainktól semmi Parantsolatunk nia-
 tsen; Esmérjük minazáltal a' Mi Udvarainknak
 szándékokat, hogy még-is annyiban bizonyos
 tudósítást tehetünk: a' mennyiben azok semmi
 más egyesség alá magok neveket soha-is nem
 fogják írni, hanem csak egy olyan alá, a mely
 amaz meg-mozdúlhatatlan fundamentumon épül,
 tudni-illik a' régi Privilegiumoknak meg-tar-
 tásán mind a' Vallás, mind pedig a' Polgári
 dolgokra nézve. A' mellyek közzé számlályuk
 kiválképpen a' Tartománynak régi Törvényes
 alkotmányát; mivel azon különös Pontok mel-
 lyek még ezeken kívül meg-álithatók lennének,
 ugy-is nem egyébre tzeloznának, hanem tsu-
 páu

pán ezen régibb Privilegiumoknak meg-erősítésére, és jövődübéli bátorságoknak meg-ízérésére.

(a' folytatás következik)

Béts 5 - dik Novembr:

Az Erdélyi Só - bányáknak dolga az Udvari Kints - és Bánya Dikasteriumtól el-választatván, az Erdélyi Magyar Kancelláriához tétetett által, 's már ezen folyó 1790-dik esztendő-béli számláfok-is, mellyek illetik ezen Só dolgát, a' nevezett Kancelláriánál fognak bé-vétetni. — *Albert Hertzeg és fő Hertzeg Alszizony Kristina* ide Béts-be tegnap dél-után leg-friszebb állapotban érkeznek-meg: kikről sokaknak vélekedése, hogy ismét a' Magyar Ország Helytartóságot fognak általvenni. — A' Felső Felséges Tsászárné ha jobban léfzen, Pésába mondatik telelni szándékozni: sőt mások azt erősítik, hogy maga a' F. Tsászár-is egy néhány hetekre a' télen Florentziába szándékoznék, hogy a' *Toskánai* újj nagy Hertzeget személfesen iktathassa-bé Hertzegi székébe.

Nagy Británia.

Azt-is jövődől már az Angliai közönséges Levelek, hogy azon esetre, ha hadat kezd *Nagy-británia Spanyol- Országgal*: tehát erejének főbb részét az *Amériki Spanyol Tartományok* ellen fogja fordítani, hogy azokat olly szabad állapotba helyheztesse, mint a' milyenbe helyezettette Frantzia Ország azon Amériki Tartományokat, mellyek hajdon az Anglusokéi voltak. —